

Maksājumu noteikumi

Payment Rules

Redakcija spēkā no 01.11.2018.

Version effective as of 01.11.2018

1. NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI

Ja vien nav noteikts citādi, minētajiem terminiem ir šāda nozīme:

1.1. **Darba diena** – diena Maksātāja bankas vai Saņēmēja bankas darba laika ietvaros, kurā Maksātāja banka vai Saņēmēja banka veic darbības, kas nepieciešamas maksājuma izpildei;

1.2. **Eiropas maksājums** – maksājums, kurā iesaistītā Maksātāja banka un Saņēmēja banka atrodas kādā no Eiropas Ekonomiskās Zonas dalībvalstīm, Šveicē vai Monako un kas tiek veikts *euro* vai jebkuras šajā apakšpunktā minētās valsts nacionālajā valūtā;

1.3. **IBAN (International Bank Account Number)** – starptautisks bankas konta numurs, ko banka piešķir klienta kontam un kas atbilst starptautiskajam standartam ISO 13616-1:2007 "Finanšu pakalpojumi. Starptautiskais bankas konta numurs (IBAN). 1. daļa: IBAN uzbūve";

1.4. **Iekšbankas maksājums** – Pārskaitījums Bankas ietvaros;

1.5. **Izpildes termiņš** – maksājuma rīkojuma izpildes termiņš, kas attiecīgajam maksājuma veidam norādīts Cenrādī vai par kuru Klients ir vienojies ar Banku;

1.6. **Klients** – persona, kas veic maksājumu no Konta un/vai saņem maksājumu Kontā;

1.7. **Konts** – Klienta konts Bankā, kuru izmanto attiecīgā maksājuma izpildei;

1.8. **Pārskaitījums (izejošais maksājums, kredīta pārvedums)** – Pakalpojums, kura ietvaros pēc Klienta pieprasījuma tiek veikta naudas līdzekļu pārskaitīšana no Konta uz citu kontu;

1.9. **Maksātāja banka** – maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs;

1.10. **Noteikumi** – šie Maksājumu noteikumi;

1.11. **Regulārais maksājums** – pēc Klienta pieprasījuma veikts regulārs noteiktas naudas summas Pārskaitījums no Konta uz citu kontu;

1.12. **Saņēmēja banka** – saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs;

1.13. **Saņemšanas diena** – Bankas Darba diena, kurā Maksājuma rīkojums saskaņā ar Noteikumiem ir uzskatāms par saņemtu Bankā;

1.14. **Skaidras naudas izņemšana** – Pakalpojums, kura ietvaros Klients var izņemt skaidru naudu no Konta.

1.15. **Starpnieks** – maksājuma izpildē iesaistīts maksājumu pakalpojumu sniedzējs (korespondentbanka), kas nav ne Maksātāja banka, ne Saņēmēja banka;

1.16. **SWIFT** – Vispasaules Starpbanku finanšu telekomunikāciju sabiedrība, kas nodrošina starpbanku finanšu ziņojumu pārraidi, izmantojot telekomunikāciju tīklu;

1.17. **Valūtēšanas datums** – atskaites brīdis, ko Banka izmanto, lai aprēķinātu procentus par naudu, kas norakstīta no Konta vai ieskaitīta tajā.

Termini, kuri lietoti ar lielo sākumburtu, bet nav skaidroti šajos Noteikumos, ir skaidroti Luminor Vispārējos darījumu noteikumos. Citi termini atbilst to lietojumam normatīvajos aktos, kas reglamentē kredītiestāžu darbību un maksājumu pakalpojumu sniegšanu.

2. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

2.1. Noslēdzot vienošanos (Pakalpojumu līgumu) par maksājumu pakalpojumu izmantošanu, Līdzēji vienojas savstarpējām attiecībām, kas izriet no šādas vienošanās, piemērot Luminor Vispārējos darījumu noteikumus, Maksājumu noteikumus, Cenrādi

1. DEFINITIONS AND INTERPRETATION

Unless otherwise provided, these terms have the following meanings:

1.1. **Business Day** – a day within the working hours of the Remitter bank or the Beneficiary bank, on which the Remitter bank or the Beneficiary bank performs actions necessary for execution of a respective payment;

1.2. **European Payment** – a payment where the involved Remitter bank and the Beneficiary bank are both located in any of member states of the European Economic Area, Switzerland or Monaco, and the payment is made in EUR or in national currency of any country specified above;

1.3. **IBAN (International Bank Account Number)** – an international bank account number that banks allocate to their customers and that complies with the international standard ISO 13616-1:2007 "Financial Services. The International Bank Account Number (IBAN). Part 1: The Structure of IBAN";

1.4. **Internal payment** – payment within the Bank;

1.5. **Execution time** – execution time of the payment order which for the respective payment type is specified in the Price List or agreed between the Customer and the Bank;

1.6. **Customer** – a person who makes a payment from the Account and/or receives a payment on the Account;

1.7. **Account** – the Customer's account with the Bank which is used for execution of the respective payment;

1.8. **Credit Transfer (outgoing payment, sending money)** – a Service where the funds are transferred from the Account to another account upon the Customer's request;

1.9. **Remitter Bank** – the payer's payment service provider;

1.10. **Rules** – these Payment Rules;

1.11. **Standing Order (Regular payment order)** – regular Credit Transfer of a certain amount from the Account to another account upon the Customer's request;

1.12. **Beneficiary bank** – the payee's payment service provider;

1.13. **Date of Receipt** – Business Day of the Bank on which the payment order is deemed to have been received at the Bank pursuant to the Rules;

1.14. **Cash withdrawal** – a Service where the Customer may take cash out of the Account;

1.15. **Intermediary** – the payment service provider engaged in the payment execution (correspondent bank), which is neither the Remitter bank nor the Beneficiary bank;

1.16. **SWIFT** – the Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication ensuring transmission of interbank finance notices by means of a telecommunications network;

1.17. **Value Date** – the point of reference used by the Bank to calculate the interest on the cash assets withdrawn from the Account or deposited to it.

The capitalized terms, which are not defined in these Rules, are defined in Luminor General Business Terms. Other terms correspond to their use in regulatory enactments regulating operation of credit institutions and provision of payment services.

2. GENERAL PROVISIONS

2.1. By concluding an agreement (Service Agreement) on the use of payment services the Parties agree to apply to the mutual relationship arising from such agreement Luminor General Business Terms, Payment Rules, Price List and Service Terms applicable to

un Pakalpojumu noteikumus, kas attiecas uz konkrētu maksājuma pakalpojumu, kas kopā ar Maksājumu noteikumiem veido pilnīgu vienošanos starp Līdzējiem par attiecīgo Pakalpojumu.

2.2. Atsauce uz dokumentu, noteikumiem vai nosacījumiem, kuru mērķis ir regulēt maksājuma pakalpojumu (piemēram, "Vispārīgie noteikumi par norēķinu kontiem" u.c.), kas lietota jebkurā dokumentā, nozīmē atsauci uz šiem Noteikumiem, ciktāl šajos Noteikumos nav noteikts citādi.

2.3. Pakalpojumiem, kurus Klients izmanto, bet kas nav aprakstīti šajos Noteikumos, tiek piemēroti attiecīgie Pakalpojumu noteikumi.

2.4. Jautājumus, kas nav atrisināti šajos Noteikumos, Līdzēji risina Luminor Vispārējos darījumu noteikumos noteiktajā kārtībā. Luminor Vispārējie darījumu noteikumi piemērojami Līdzēju savstarpējām tiesiskajām attiecībām, kas saistītas ar Pakalpojumu, ciktāl Noteikumos nav noteikts citādi.

2.5. Noteikumi, kā arī to grozījumi ir publicēti Bankas tīmekļa vietnē un pēc Klienta pieprasījuma ir pieejami izdrukas veidā Bankas klientu apkalpošanas vietā attiecīgās apkalpošanas vietas darba laikā.

2.6. Noteikumos sadaļu, punktu un citi virsraksti ir norādīti tikai ērtības nolūkos un neietekmē Noteikumu interpretāciju.

2.7. Bankas darbības uzraudzību atbilstoši kredītiestāžu darbību regulējošajiem normatīvajiem aktiem veic Eiropas Centrālā banka sadarbībā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju (adrese: Kungu iela 1, Rīga, LV-1050; mājas lapa: www.fktk.lv).

3. PIEKRIŠANA MAKSĀJUMAM, TĀS ATSAUKŠANA

3.1. Klients dod piekrišanu maksājuma veikšanai (maksājuma autorizācija) pirms maksājuma izpildes. Šādu piekrišanu Klients var dot arī pēc maksājuma izpildes, ja par to panākta vienošanās ar Banku. Piekrišanu maksājuma veikšanai var dot arī ar maksājuma saņēmēja vai maksājumu ierosināšanas pakalpojumu sniedzēja starpniecību, ja Banka nodrošina šādu maksājumu veikšanas iespēju.

3.2. Klients dod piekrišanu maksājuma veikšanai, Bankas noteiktā kārtībā parakstot vai apstiprinot maksājuma rīkojumu un iesniedzot to Bankai.

3.3. Klients var dot piekrišanu maksājumam šādos veidos:

3.3.1. parakstot un iesniedzot maksājuma rīkojumu papīra formā Bankas klientu apkalpošanas vietā attiecīgās apkalpošanas vietas darba laikā;

3.3.2. apstiprinot maksājuma rīkojumu, izmantojot Bankas atļautus autentifikācijas līdzekļus un iesniedzot maksājuma rīkojumu Bankai, izmantojot Distances saziņas līdzekļus, par kuru izmantošanu maksājuma rīkojumu iesniegšanai Līdzēji ir vienojušies vai kuru izmantošanai maksājuma rīkojumu iesniegšanai attiecīgajā gadījumā Banka ir piekritusi;

3.3.3. citā veidā, par kuru Līdzēji vienojušies.

3.4. Klientam ir tiesības atsaukt piekrišanu maksājumam, atsaucot maksājuma rīkojumu. Klientam ir tiesības atsaukt maksājuma rīkojumu līdz brīdim, kad saskaņā ar Noteikumiem maksājuma rīkojums uzskatāms par saņemtu, bet gadījumā, ja piekrišana maksājuma veikšanai dota ar saņēmēja vai maksājumu ierosināšanas pakalpojumu sniedzēja starpniecību, tad līdz brīdim, kad maksājuma rīkojums iesniegts attiecīgajai personai.

3.5. Ja Klients ir vienojies ar Banku, ka maksājuma rīkojuma izpilde sākas konkrētā dienā vai konkrēta termiņa beigās, vai dienā, kad Klients Bankas rīcībā ir nodevis maksājuma rīkojuma izpildei nepieciešamos naudas līdzekļus, Klientam ir tiesības atsaukt šādu maksājuma rīkojumu līdz tās Bankas Darba dienas beigām, kurai

the specific payment service, which together with the Payment Rules comprise complete agreement between the Parties on the respective Service.

2.2. Any reference to a document, terms or conditions the purpose of which is to regulate a payment service (e.g. "General Terms and Conditions for Current Accounts", etc.) which is used in any document, means a reference to these Rules, unless otherwise provided in these Rules.

2.3. The Services, which are used by the Customer, but are not described in these Rules, are subject to the respective Service Terms.

2.4. The issues, which are not regulated in these Rules, shall be resolved by the Parties according to Luminor General Business Terms. Luminor General Business Terms are applicable to mutual legal relationship of the Parties related to the Service to the extent the Rules do not provide otherwise.

2.5. The Rules, as well as amendments thereto are published on the Bank's website and upon Customer's request are available in the form of a printout in the Bank's customer service location during its office hours.

2.6. Headings of section, paragraphs and other headings in the Rules are indicated for convenience only and do not affect the interpretation of the Rules.

2.7. Supervision of the Bank activities in accordance with the regulatory enactments regulating activities of credit institutions is carried out by the European Central Bank in cooperation with the Financial and Capital Market Commission (address: Kungu iela 1, Riga, LV-1050, Latvia, homepage address: www.fktk.lv).

3. CONSENT TO EXECUTE PAYMENT TRANSACTION, ITS WITHDRAWAL

3.1. The Customer shall give their consent to execute payment transaction (payment authorisation) prior to its execution. The Customer may give such consent also after payment execution, if there is a respective agreement with the Bank. Consent to execute payment transaction can be given also via the payee or the payment initiation service provider, on condition that the Bank provides such option to execute payment.

3.2. The Customer shall consent to execute the payment transaction by signing or confirming the payment order and submitting it to the Bank according to the procedure as stipulated by the Bank.

3.3. The Customer may consent to execute the payment transaction in the following ways:

3.3.1. by signing and submitting the payment order in paper-based format to the Bank's customer service location during its office hours;

3.3.2. by confirming the payment order with authentication means approved by the Bank and submitting payment order to the Bank through the Means of Distance Communication on whose application the Parties have agreed or to whose application the Bank has agreed for the submission of payment orders as the case may be;

3.3.3. by other means agreed between the Parties.

3.4. The Customer is entitled to withdraw the consent to execute a payment transaction by withdrawing the payment order. The Customer is entitled to withdraw the payment order up to the moment where under the Rules the payment order is considered received, but in case the consent to execute a payment transaction is given through the payment initiation service provider, by the moment the payment order is submitted to the respective provider.

3.5. Where the Customer has agreed with the Bank on execution of the payment order to be started on a specific date or by the expiry of a specific period or on the date the Customer has entrusted to the Bank the monetary funds required for the payment execution, the Customer is entitled to withdraw such payment order by the end of

seko diena, kad saskaņā ar vienošanos naudas līdzekļi norakstāmi no Konta. Šādā kārtībā Klients var atsaukt arī maksājuma rīkojumu katram atsevišķam Regulārā maksājuma ietvaros veicamam Pārskaitījumam, neatkāpjoties no Pakalpojumu līguma par Regulārā maksājuma veikšanu.

3.6. Lai atsauktu maksājuma rīkojumu, Klients iesniedz Bankai maksājuma rīkojuma atsaukumu. Maksājuma rīkojuma atsaukumu Klients var iesniegt veidā, kādā saskaņā ar Noteikumiem iespējams iesniegt maksājuma rīkojumu. Atsaukumā norādāms attiecīgajam maksājumam piešķirtais darījuma reģistrācijas numurs vai attiecīgā maksājuma rīkojuma numurs, vai cita Bankas pieprasīta informācija.

3.7. Klients var atsaukt maksājuma rīkojumu pēc Noteikumu 3.4. punktā minētā termiņa tikai ar Bankas piekrišanu. Ja Banka piekrīt šāda maksājuma rīkojuma atsaukšanai, Banka informē Starpnieku un/vai Saņēmēja banku un/vai saņēmēju par attiecīgā maksājuma rīkojuma atsaukumu. Maksājuma rīkojumu iespējams atsaukt un atgūt pārskaitīto maksājuma summu tikai ar attiecīgā Starpnieka un/vai Saņēmēja bankas piekrišanu (ja maksājuma summa vēl aizvien ir to rīcībā) vai ar saņēmēja piekrišanu (ja maksājuma summa jau ir ieskaitīta saņēmēja kontā). Banka neuzņemas atbildību par maksājuma summas atgūšanu. Banka atmaksā Klientam atsauktā maksājuma summu tikai pēc tam, kad Banka ir to saņēmusi Bankas kontā.

3.8. Ja Klients izmanto maksājuma instrumentu, kurš izmantojams maksājumiem, no kuriem katrs atsevišķi nepārsniedz 30 euro vai kuram noteiktais limits ir 150 euro, vai kurā uzkrātā nauda nekad nepārsniedz 150 euro mēnesī, Klients nevar atsaukt maksājuma rīkojumu pēc tam, kad to nosūtījis vai devis saņēmējam piekrišanu veikt maksājumu.

4. MAKSĀJUMA RĪKOJUMS

4.1. Klients iesniedz Bankai maksājuma rīkojumu, kas noformēts atbilstoši normatīvajiem aktiem, Noteikumiem un citām Bankas prasībām.

4.2. Maksājuma rīkojumā norādītajai informācijai jābūt pilnīgai, precīzai un nepārprotamai.

4.3. Lai Banka varētu izpildīt Pārskaitījumu, Klientam maksājuma rīkojumā ir jānorāda unikālais identifikators – saņēmēja konta numurs IBAN formātā vai gadījumā, ja valstī, kurā atrodas Saņēmēja banka, nav ieviests IBAN, – saņēmēja konta numurs un Saņēmēja bankas SWIFT (BIC) kods vai cits Saņēmēja bankas kods vai identifikators.

4.4. Banka ir tiesīga noteikt papildu prasības attiecībā uz noteiktas informācijas sniegšanu, kura maksātājam ir jānodrošina, lai Banka varētu pienācīgi izpildīt maksājuma rīkojumu. Informācija par šīm prasībām ir pieejama maksājuma rīkojuma formā, Pakalpojuma līgumā, Cenrādī, Bankas tīmekļa vietnē un/vai pēc Klienta pieprasījuma Bankas klientu apkalpošanas vietā tās darba laikā.

4.5. Banka var pieprasīt Klientam sniegt papildu informāciju, ja tas nepieciešams maksājuma izpildei. Šādā gadījumā Banka maksājumu izpilda pēc tam, kad Klients ir sniedzis pieprasīto informāciju. Ja informācija netiek sniegta, Bankai ir tiesības atteikties maksājuma izpildi. Šajā punktā noteiktajos gadījumos Banka neatbild par Klientam vai citām personām radītajiem zaudējumiem.

4.6. Klients var iesniegt maksājuma rīkojumu tajā valūtā, kurā Banka veic maksājumus. Informācija par šīm valūtām ir pieejama Bankas tīmekļa vietnē un/vai Bankas noteiktos Digitālajos kanālos.

4.7. Maksājuma rīkojumi aizpildāmi latviešu valodā vai latīņu alfabēta burtiem citā Bankai pieņemamā valodā. Bankai ir tiesības

the Business Day of the Bank that is followed by the date where under the agreement the money must be debited from the Account. Such procedure should be observed also for the Customer to withdraw any separate Standing Order payment without terminating the Service Agreement on execution of Standing Orders.

3.6. To withdraw a payment order the Customer shall submit to the Bank the withdrawal of payment order. The withdrawal may be submitted by the means provided for submission of payment orders under the Rules. The withdrawal notice shall refer to the transaction registration number assigned to the respective payment or the respective payment order number or specify any other information requested by the Bank.

3.7. The Customer may withdraw the payment order after expiry of the period specified in clause 3.4 above subject to the consent of the Bank only. Should the Bank consent to withdrawal of such payment, the Bank shall inform the Intermediary and/or the Beneficiary bank and/or the payee on the withdrawal of such payment order. Payment order may be withdrawn and the debited payment amount may be recovered only subject to the consent of the respective Intermediary and/or the Beneficiary bank (if the payment amount is still at their disposal) or the consent of the payee (if the payment amount is credited to the payee's account). The Bank shall not assume any liability for refund of the payment amount. The Bank shall repay to the Customer the amount of the withdrawn payment only after its crediting on the account of the Bank.

3.8. Where the Customer is using a payment instrument which concern only individual payment transactions that do not exceed 30 euro or that either have a spending limit of 150 euro, or store funds that do not exceed EUR 150 per month, the Customer cannot withdraw the payment order after it is submitted or consent to execute payment transaction is given to the payee.

4. PAYMENT ORDER

4.1. The Customer shall submit to the Bank a payment order in a form pursuant to regulatory enactments, the Rules and other requirements of the Bank.

4.2. Information specified in the payment order must be complete, accurate and unequivocal.

4.3. For the Bank to execute the Credit Transfer the Customer in the payment order must specify the unique identifier – the payee's account number in IBAN format or in case IBAN is not introduced in the country the Beneficiary bank is located, the payee's account number and the Beneficiary bank's SWIFT (BIC) code or another code or identifier of the Beneficiary bank.

4.4. The Bank is entitled to impose additional requirements on provision of certain information to be secured by the payer for the Bank to enable an appropriate execution of the payment order. Information on such requirements is accessible in the payment order form, the Service Agreement, the Price List, the Bank's website and/or on the Customer's request in the Bank's customer service location during its office hours.

4.5. The Bank may request from the Customer further information, if required for the execution of payment. In such case, the Bank shall execute the payment after provision of the requested information. If the information is not provided the Bank is entitled to refuse the execution. On occasions specified herein, the Bank shall not be held responsible for any loss inflicted on the Customer or any third parties.

4.6. The Customer may submit the payment order in the currency the Bank executes payments only. Information on the respective currencies is available on the Bank's website and/or Digital Channels defined by the Bank.

4.7. Payment orders shall be completed in Latvian or in letters of the Latin alphabet in another language acceptable to the Bank. The

nomainīt latviešu alfabēta burtus uz latīņu alfabēta burtiem. Bankai nav pienākuma tulkot maksājuma rīkojumā norādīto informāciju.

4.8. Ja Klients maksājuma rīkojumā nav norādījis Izpildes termiņu atbilstoši Cenrādim, Banka izpilda maksājuma rīkojumu atbilstoši standarta maksājumam noteiktajam Izpildes termiņam.

4.9. Ja tiek veikts Eiropas maksājums vai Klients maksājuma rīkojumā nav norādījis ar attiecīgā maksājuma izpildi saistīto komisijas maksu apmaksas veidu, komisijas maksas, kas saistītas ar šāda maksājuma izpildi, tiek apmaksātas dalīti (SHA) atbilstoši Cenrādim. Ja Klients Eiropas maksājuma rīkojumā norāda citu komisijas maksu apmaksas veidu, Banka var to nomainīt uz šajā punktā noteikto vai atteikties pieņemt un/vai izpildīt attiecīgo maksājuma rīkojumu.

4.10. Bankai ir tiesības izvēlēties Starpnieku pēc saviem ieskatiem, nesaskaņojot to ar Klientu.

4.11. Banka izpilda maksājuma rīkojumu (tostarp ienākošajam maksājumam), pamatojoties uz unikālo identifikatoru, kas norādīts maksājuma rīkojumā. Bankai nav pienākuma pārbaudīt, vai unikālais identifikators atbilst citai informācijai, kas norādīta maksājuma rīkojumā. Ja Banka šādu pārbaudi veic un konstatē nesakrītību, Bankai nav pienākuma atteikties maksājuma rīkojuma izpildi, taču Banka var atteikties izpildīt šādu maksājuma rīkojumu vai atlikt tā izpildi un pieprasīt papildu informāciju no maksājuma rīkojuma iesniedzēja. Ja maksājuma rīkojumā ir norādīts nepareizs unikālais identifikators, par visiem Klienta un/vai trešo personu zaudējumiem saistībā ar šāda maksājuma rīkojuma izpildi vai neizpildi atbild Klients.

4.12. Klients var iesniegt Bankai maksājuma rīkojumu, norādot tā izpildes datumu, kas nav vēlāks par 90 (deviņdesmit) dienām no brīža, kad maksājuma rīkojums iesniegts Bankā.

4.13. Banka ir tiesīga atteikties pieņemt un/vai atteikties izpildīt maksājuma rīkojumu, kas noformēts vairāk nekā 5 (piecas) dienas pirms tā saņemšanas brīža Bankā.

4.14. Bankai ir tiesības atteikties izpildīt maksājuma rīkojumu, ja Banka uzskata, ka personas paraksts uz maksājuma rīkojuma atšķiras no paraksta Bankas rīcībā esošajā dokumentā (piemēram, Pilnvarojuma dokumentā, identifikācijas dokumentā u.tml.).

4.15. Ja Banka konstatē, ka Bankai iesniegtajā maksājuma rīkojumā nav norādīta visa informācija, kas saskaņā ar Noteikumiem nepieciešama tā izpildei, vai maksājuma rīkojumā ir kļūdas vai citas nepilnības, Banka var pieprasīt, lai Klients Bankas noteiktajā termiņā precizē maksājuma rīkojumā norādīto informāciju. Šajā gadījumā maksājuma rīkojums uzskatāms par saņemtu tiklīdz Banka ir saņēmusi visu informāciju, kas nepieciešama maksājuma rīkojuma izpildei. Ja Klients Bankas noteiktajā termiņā nav precizējis maksājuma rīkojumā norādīto informāciju vai Bankai nav izdevies noskaidrot maksājuma rīkojuma izpildei nepieciešamo informāciju, Banka ir tiesīga pēc saviem ieskatiem izpildīt maksājuma rīkojumu, ievērojot labu bankas pakalpojumu sniegšanas praksi, vai atteikties maksājuma rīkojuma izpildi.

4.16. Ja maksājuma rīkojumā ir norādīta kļūdaina vai nepilnīga informācija, Klients var lūgt Bankai labot Klienta iesniegto maksājuma rīkojumu. Šajā gadījumā Klients iesniedz Bankai informāciju par labojumiem, kas veicami maksājuma rīkojumā veidā, kādā saskaņā ar Noteikumiem iespējams iesniegt maksājuma rīkojumu.

4.17. Uz Klienta lūguma pamata Banka iespēju robežās veic nepieciešamās darbības, lai izlabotu maksājuma rīkojumu. Banka negarantē, ka maksājuma rīkojums tiks labots atbilstoši Klienta norādījumiem. Banka nav atbildīga par maksājuma rīkojuma kļūdainu izpildi, ja maksājuma rīkojums netiek izlabots.

Bank may replace the letters of the Latvian alphabet with letters of the Latin alphabet. The Bank is not obliged to translate the information indicated in the payment order.

4.8. If the Customer has not indicated Execution time under the Price List in the payment order, the Bank shall execute the payment order within the Execution time specified for standard payments.

4.9. In case of all European payments as well as in case the Customer in the payment order has not specified the type of fee payment underlying the specific payment order, fees relating to execution of such payment order shall be shared (SHA) under the Price List. If the Customer has indicated another type of payment of the fees for the European payment, the Bank may replace it with that specified herein or refuse acceptance and/or execution of the respective payment order.

4.10. The Bank is entitled to select an Intermediary at its own discretion without coordinating with the Customer.

4.11. The Bank shall execute the payment order (including incoming payments) in accordance with the unique identifier specified in the payment order. The Bank is not obligated to inspect whether the unique identifier corresponds to any other information specified in the payment order. Should the Bank make such inspection and detect any irregularity, the Bank is not obligated to refuse execution of payment order, yet the Bank may refuse execution of such payment order or defer its execution and request additional information from the submitter of the payment order. If the payment order indicates wrong unique identifier, the Customer shall be responsible for any damages incurred by the Customer and/or any third parties relating to execution or failed execution of such payment order.

4.12. The Customer may submit to the Bank the payment order indicating its date of execution, which shall not be later than 90 (ninety) days after the date of submission of the payment order to the Bank

4.13. The Bank may refuse acceptance and/or execution of the payment order that has been drawn up more than 5 (five) days before the date of receipt at the Bank.

4.14. The Bank is entitled to refuse execution of the payment order if the Bank is of opinion that the person's signature on the payment order differs from that on the document on file at the Bank (e.g. the Authorisation document, identification document, etc.).

4.15. If the Bank establishes that not all information necessary pursuant to the Rules for execution of the payment order has been indicated in the payment order submitted to the Bank or the payment order contains errors or other faults, the Bank may ask the Customer to adjust the information provided in the payment order within the term specified by the Bank. In such case, the payment order is deemed received as soon as the Bank has received all information necessary for the execution of the payment order. If the Customer fails to adjust the information indicated in the payment order within the term stated by the Bank or the Bank has not succeeded in finding the information necessary for execution of the payment order, the Bank may execute the payment order at its own discretion with consideration of the best banking practice or refuse execution of the payment order.

4.16. If there is erroneous or incomplete information stated in the payment order the Customer may ask the Bank to adjust the submitted payment order. In such case, the Customer shall submit to the Bank the information on adjustments to be made in the payment order through the channel for submission of the payment order under the Rules.

4.17. By virtue of the Customer's request, the Bank within its competence shall make the required actions to adjust the payment order. The Bank does not guarantee that the payment order will be adjusted pursuant to the Customer's instructions. The Bank shall not be liable for erroneous execution of the payment order, if the

4.18. Ja Banka veic darbības, lai labotu maksājuma rīkojumu, neatkarīgi no tā, vai maksājuma rīkojums tiek izlabots, Klients maksā Bankai maksu par maksājuma rīkojuma labošanu saskaņā ar Cenrādi.

5. MAKSĀJUMA RĪKOJUMA SAŅEMŠANAS UN PIENĒMŠANAS PĀRTRAUKŠANAS BRĪDIS

5.1. Ciktāl Noteikumos nav noteikts citādi, maksājuma rīkojums uzskatāms par saņemtu:

5.1.1. brīdī, kad Banka apliecina maksājuma rīkojuma saņemšanu, uzliekot uz tā spiedogu, kurā norādīts saņemšanas datums, ja maksājuma rīkojums iesniegts papīra formā;

5.1.2. brīdī, kad maksājuma rīkojumam attiecīgajā sistēmā ir piešķirts statuss „pieņemts”, ja maksājuma rīkojums iesniegts, izmantojot Digitālos kanālus;

5.1.3. brīdī, kad Banka saņem visu informāciju, kas saskaņā ar Noteikumiem nepieciešama maksājuma rīkojuma izpildei, ja Līdzēji ir vienojušies par maksājuma rīkojumu iesniegšanu citā veidā un tas šādā veidā ir iesniegts;

5.1.4. dienā, kuru Klients norādījis atbilstoši Noteikumu 4.12. punktam;

5.1.5. brīdī, kad attiecīgajā Kontā ir brīvi pieejama attiecīgā naudas summa, ja maksājuma rīkojuma apstrādes brīdī nav izpildīts Noteikumu 7.1. punktā minētais Klienta pienākums;

5.1.6. nākamajā Bankas Darba dienā, ja maksājuma rīkojums ir iesniegts pēc Noteikumu 5.2.punktā paredzētā brīža, bet gadījumos, kuros tāds nav noteikts, – pēc Bankas Darba dienas beigām;

5.1.7. nākamajā Bankas Darba dienā, ja maksājuma rīkojums ir iesniegts dienā, kas nav Bankas darba diena;

5.2. Banka nosaka brīdi Bankas Darba dienas ietvaros, kurā tiek pārtraukta maksājuma rīkojumu pieņemšana, norādot to Bankas tīmekļa vietnē un/vai Cenrādī.

5.3. Informācija par Bankas Darba dienām ir pieejama pēc Klienta pieprasījuma Bankas klientu apkalpošanas vietā tās darba laikā un/vai Bankas tīmekļa vietnē.

6. REGULĀRAIS MAKSĀJUMS

6.1. Regulārā maksājuma rīkojumā Klients norāda arī šī maksājuma rīkojuma darbības periodu un datumu, kurā Bankai jāuzsāk katra Regulārā maksājuma ietvaros veicamā Pārskaitījuma izpilde.

6.2. Klientam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Pakalpojuma līguma par Regulāro maksājumu, paziņojot par to Bankai ne vēlāk kā 1 (vienu) Darba dienu pirms kārtējā Regulārā maksājuma ietvaros veicamā Pārskaitījuma datuma.

6.3. Bankai ir tiesības vienpusēji atkāpties no Pakalpojuma līguma par Regulāro maksājumu, Klientam, kurš ir patērētājs, par to paziņojot 2 (divus) mēnešus iepriekš. Citos gadījumos Banka par atkāpšanos no Pakalpojuma līguma paziņo saprātīgā termiņā. Bankai ir tiesības nekavējoties vienpusēji atkāpties no minētā Pakalpojuma līguma, ja tiek slēgts kāds no Kontiem, kas izmantojams Regulārā maksājuma veikšanai, kā arī citos Luminor Vispārējos darījumu noteikumos paredzētajos gadījumos. Šādā gadījumā Banka pārtrauc Regulārā maksājuma izpildi. Ja ievēroti šajā punktā minētie nosacījumi, Banka nav atbildīga par zaudējumiem, kas radušies Klientam un/vai trešajai personai saistībā ar atkāpšanos no Pakalpojuma līguma un/vai Regulārā maksājuma izpildes pārtraukšanu.

6.4. Ja Bankai saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir pienākums izbeigt darījuma attiecības, Banka ir tiesīga neievērot Noteikumos

payment order was not adjusted.

4.18. If the Bank performs actions to adjust the payment order regardless of the fact whether the payment order is adjusted, the Customer shall pay to the Bank the fee for adjusting the payment order under the Price List.

5. THE MOMENT OF RECEIPT AND CUT-OFF TIME FOR ACCEPTANCE OF PAYMENT ORDER

5.1. Unless otherwise provided in the Rules, the payment order is deemed to have been received:

5.1.1. upon confirmation of the receipt of the payment order by the Bank, which is performed by affixing a stamp on which the date of receipt of the respective payment order is indicated, if the payment order is submitted in paper-based format;

5.1.2. upon assigning the status “accepted” to the payment order in the respective system, if the payment order is submitted via Digital Channels;

5.1.3. as soon as the Bank obtains all information that under the Rules is required for execution of the payment order, if the Parties have agreed on submission of payment order by other means and it has been submitted by such means;

5.1.4. on the date the Customer has indicated under clause 4.12 hereof;

5.1.5. as of the moment where the respective amount is freely accessible on the respective Account, if upon processing of the payment order the Customer has failed to comply with the duty specified in clause 7.1 hereunder;

5.1.6. on the following Business Day of the Bank, if the payment order has been submitted after the moment specified in clause 5.2 hereof, while in situation where such moment is not specified – after the end of the Business Day of the Bank;

5.1.7. on the following Business Day of the Bank, if the payment order is submitted on a day other than the Business Day of the Bank.

5.2. The Bank shall establish a cut-off time for acceptance of payment orders within the Business Day of the Bank, specifying it on the Bank’s website and/or the Price List.

5.3. Information on the Business Days of the Bank is accessible upon the Customer’s request in the Bank’s customer service location during its office hours and/or on the Bank’s website.

6. STANDING ORDER

6.1. In the payment order on execution of a Standing Order the Customer shall also indicate the period of validity of this Standing Order and the date on which the Bank shall start execution of each of the Credit Transfers within the Standing Order.

6.2. The Customer shall have the right to unilaterally terminate the Service Agreement on Standing Order subject to at least 1 (one) Business Day prior notice to the Bank before the execution date of the current Credit Transfer within the Standing Order.

6.3. The Bank is entitled to unilaterally withdraw from the Service Agreement on Standing Order subject to 2 (two) months prior notice to the Customer who is a consumer. On other occasions, the Bank shall notify about its withdrawal from the Service Agreement within a reasonable term. The Bank is entitled to withdraw unilaterally from the above Service Agreement with immediate effect, if any of the Accounts used for execution of Standing Order payment is closed, as well as in other situations specified in Luminor General Business Terms. In such case, the Bank shall terminate execution of Standing Orders. If the provisions of this clause are observed, the Bank is not liable for any damages incurred by the Customer and/or any third party due to withdrawal from the Service Agreement and/or termination of execution of Standing Order.

6.4. If the Bank is obligated to terminate business relations pursuant to regulatory enactments, the Bank is entitled to disregard the prior

noteiktos termiņus iepriekšējai brīdināšanai.

6.5. Ja Klients ir iesniedzis vairākus Regulārā maksājuma rīkojumus, Banka ir tiesības brīvi izvēlēties secību, kādā tie tiek izpildīti.

6.6. Maksājuma rīkojums katram atsevišķam Regulārā maksājuma ietvaros veicamam Pārskaitījumam uzskatāms par saņemtu attiecīgā Pārskaitījuma datumā. Ja šāds datums nav Bankas Darba diena, attiecīgais maksājuma rīkojums uzskatāms par saņemtu iepriekšējā Bankas Darba dienā, bet gadījumā, ja Konta numurā, no kura veicams maksājums, ir burti "NDEA" (LVxxNDEAxxxxxxxxxxxx), tad nākamajā Bankas Darba dienā.

7. PĀRSKAITĪJUMU IZPILDES NOSACĪJUMI

7.1. Klientam ir pienākums nodrošināt, lai naudas summa, kas nepieciešama maksājuma rīkojuma izpildei un ar to saistīto maksu samaksai, būtu brīvi pieejama Kontā, no kura saskaņā ar maksājuma rīkojumā dotajiem norādījumiem veicams attiecīgais maksājums. Ja Kontā ir nepietiekami naudas līdzekļi, Bankai ir tiesības, bet nav pienākuma, attiecīgo maksājuma rīkojumu glabāt Bankas noteiktu laika posmu līdz brīdim, kad Kontā ir ieskaitīti nepieciešamie naudas līdzekļi. Jebkurā gadījumā šādu maksājuma rīkojumu (tostarp kārtējo Regulārā maksājuma ietvaros veicamo Pārskaitījumu) Bankai ir tiesības jebkurā brīdī noraidīt.

7.2. Banka izpilda Pārskaitījumu, nodrošinot maksājuma rīkojumā norādītās naudas summas nodošanu Saņēmēja bankai vai Starpniekam, ja tāds iesaistīts Pārskaitījuma izpildē, Izpildes termiņā pēc Saņemšanas dienas, ja vien maksājuma rīkojumā Klients nav norādījis vēlāku datumu. Ja maksājuma rīkojumā Klienta norādītais datums nav Bankas Darba diena, tad attiecīgais Pārskaitījums tiek izpildīts nākamajā Bankas Darba dienā.

7.3. Ja Izpildes termiņš iekrīt tādā dienā, kura nav Saņēmēja bankas vai Starpnieka Darba diena, Pārskaitījums var tikt izpildīts nākamajā Saņēmēja bankas vai Starpnieka Darba dienā.

7.4. Ja Klients neievēro Noteikumus vai citus tiesību aktus, kas piemērojami Bankas un Klienta tiesiskajām attiecībām, kas saistītas ar maksājumu veikšanu, vai maksājuma rīkojuma izpildi aizliedz piemērojami tiesību akti, Banka ir tiesīga atteikt maksājuma rīkojuma izpildi.

7.5. Banka ir tiesīga atteikties izpildīt tādu maksājuma rīkojumu, kura izpildei nepieciešams veikt valūtas maiņu, ja maksājuma rīkojumā norādīts speciālais valūtas maiņas kurss, par kuru Līdzēji nav vienojušies, vai Banka atsaka veikt attiecīgo valūtas maiņu.

7.6. Ja maksājuma rīkojums, kur izpildei nepieciešama valūtas konvertācija, tiek noraidīts, Klients atlīdzina Bankai izdevumus, kas saistīti ar iesniegtā maksājuma rīkojuma izpildes nodrošināšanu, tostarp valūtas konvertācijas izdevumus.

7.7. Banka ir tiesīga atteikties izpildīt tādu maksājuma rīkojumu, kurā norādītajā Kontā, no kura veicams maksājums, ir pilnīgi vai daļēji apturētas darījumu operācijas vai ierobežotas Klienta iespējas veikt darījumus ar Kontā esošiem līdzekļiem.

7.8. Gadījumā, ja Banka atsaka maksājuma rīkojuma izpildi, tā informē Klientu par atteikumu. Bankai ir tiesības iekasēt samaksu par šādu informēšanu saskaņā ar Cenrādi.

7.9. Ja Pakalpojuma līgums, kas regulē maksājuma instrumenta izmantošanu, to paredz, tad Klients un/vai Banka var noteikt limitus maksājumu veikšanai, izmantojot attiecīgo maksājuma instrumentu.

7.10. Ja Klients iesniedzis vairākus maksājuma rīkojumus par kopējo summu, kas pārsniedz Klientam pieejamos naudas līdzekļus, un Klients nav lūdzis Banku tos izpildīt noteiktā secībā, Banka ir

notification periods as specified in the Rules.

6.5. If the Customer has submitted several Standing Orders, the Bank is entitled to freely choose the sequence for their execution.

6.6. The payment order underlying every Credit Transfer within the framework of a particular Standing Order shall be considered received on the date of the Credit Transfer. If such date is not the Business Day of the Bank, the respective order shall be deemed to have been received on the preceding Business Day of the Bank; but in the event, if the account number specified for execution of the payment contains letters "NDEA" (LVxxNDEAxxxxxxxxxxxx), on the following Business Day of the Bank.

7. CONDITIONS FOR EXECUTION OF CREDIT TRANSFERS

7.1. The Customer shall ensure that the amount necessary for the execution of the payment order and for payment of the related fees is freely available in the Account, which is to be debited for the respective payment according to the instructions of the payment order. If there are insufficient funds on the Accounts the Bank has the right, yet is not obligated to retain the specific payment order for a certain period until the required funds are credited on the Account. In any case, the Bank is entitled to refuse such payment order (including the Standing Order) any time.

7.2. The Bank shall execute the Credit Transfer by securing transfer of the amount specified in the payment order to the Beneficiary bank or the Intermediary, if involved in the execution of the Credit Transfer, by the Execution time after the Date of Receipt, unless otherwise specified by the Customer in the payment order. If the date specified by the Customer in the payment order is not the Business Day of the Bank, the respective Credit Transfer shall be executed on the following Business Day of the Bank.

7.3. If the Execution time is a date that is not a Business Day for the Beneficiary bank or the Intermediary, the Credit Transfer can be executed on the following Business Day of the Beneficiary bank or the Intermediary.

7.4. Should the Customer fail to comply with the Rules or other legal enactments applicable to the legal relations of the Bank and the Customer in respect of making the payments or should the execution of the payment order be prohibited by the applicable legal enactments, the Bank is entitled to refuse execution of the payment order.

7.5. The Bank shall have the right to refuse execution of the payment order that requires a currency exchange, if the payment order specifies a special exchange rate on which the Parties have not agreed, or if the Bank refuses to perform the respective currency exchange.

7.6. Should the payment order that requires currency exchange be refused, the Customer shall reimburse to the Bank the expenses underlying the securing of execution of the submitted payment order, including currency exchange costs.

7.7. The Bank is entitled to refuse execution of the payment order if transactions in the Account specified therein are partially or fully suspended or the Customer's rights to dispose of funds placed on the Account are restricted.

7.8. In case of refusing the execution of the payment order, the Bank shall inform the Customer on refusal. The Bank is entitled to charge a fee for such informing under the Price List.

7.9. Should the Service Agreement that regulates the use of the payment instrument provide for such option, the Customer and/or the Bank may stipulate limits on payments with the respective payment instrument.

7.10. If the Customer has submitted several payment orders whose aggregation exceed the available funds and the Customer has not asked the Bank for execution in a specific sequence, the Bank is

tiesīga izpildīt šos maksājuma rīkojumus brīvā secībā pēc saviem ieskatiem.

7.11. Banka var atteikties izpildīt maksājuma rīkojumu arī šādos gadījumos:

7.11.1. tajā nav norādīta visa Bankas pieprasītā informācija;

7.11.2. Klients nav ievērojis Noteikumus;

7.11.3. maksājuma rīkojumā norādītajā Kontā, no kura veicams maksājums, nav pietiekamu naudas līdzekļu maksājuma rīkojuma izpildei un ar to saistītās maksas samaksai;

7.11.4. personas paraksts uz maksājuma rīkojuma atšķiras no Bankas rīcībā esošā personas paraksta;

7.11.5. maksājuma rīkojumā norādītā informācija ir kļūdaina vai neprecīza;

7.11.6. maksājuma rīkojumā norādītajam Kontam, no kura veicams maksājums, ir ierobežota darbība vai ir ierobežotas Klienta tiesības veikt darījumus ar šādā Kontā esošajiem naudas līdzekļiem.

8. IENĀKOŠO MAKSĀJUMU IZPILDES NOSACĪJUMI

8.1. Ienākošā maksājuma summu Banka dara pieejamu Klientam, ieskaitot to maksājuma rīkojumā norādītajā Kontā, nekavējoties pēc attiecīgās maksājuma summas saņemšanas (ieskaitīšanas) Bankas kontā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Ja maksājuma summa ir ieskaitīta Bankas kontā pēc Noteikumu 5.2.punktā paredzētā brīža vai dienā, kas nav Bankas Darba diena, tad šāda maksājuma summa uzskatāma par saņemtu Bankas kontā nākamajā Bankas Darba dienā.

8.2. Bankai ir tiesības ieturēt maksu par ienākošā maksājuma izpildi no ienākošā maksājuma summas pirms tās nodošanas Klientam vai norakstīt to no jebkura Klienta Konta Bankā.

8.3. Ja ienākošā maksājuma valūta atšķiras no Konta valūtas, Banka veic valūtas konvertāciju pēc Bankas noteiktā valūtas maiņas kursa maksājuma veikšanas dienā, ja vien Banka un Klients nav vienojušies citādi.

8.4. Banka ir tiesīga atteikt ienākošā maksājuma izpildi vai atlikt tā izpildi un pieprasīt detalizētu informāciju no Maksātāja bankas arī gadījumā, ja Banka saņem ienākošo maksājumu ar kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu informāciju.

8.5. Ja Klienta Kontā naudas līdzekļi ir ieskaitīti Bankas kļūdas dēļ, Bankai ir tiesības bez atsevišķas Klienta piekrišanas un Klientu par to atsevišķi neinformējot, novērst kļūdu un debetēt (ieturēt) šādus naudas līdzekļus no Klienta Konta.

8.6. Ja Klienta Kontā ir ieskaitīti naudas līdzekļi maksātāja vai Maksātāja bankas kļūdas dēļ, Klientam ir pienākums sadarboties ar Banku šī jautājuma noskaidrošanā un seku novēršanā, tostarp Klientam ir pienākums Bankas noteiktā termiņā sniegt atbildi uz Bankas pieprasījumu. Bankai ir tiesības ierobežot rīcību ar šādiem naudas līdzekļiem līdz apstākļu noskaidrošanai.

9. INFORMĀCIJA PAR MAKSĀJUMIEM

9.1. Informācija par maksājumiem Klientam ir pieejama Konta izrakstā atbilstoši Bankas noteikumiem, kas reglamentē Kontu uzturēšanu. Brīdī, kad Banka Konta izrakstu dara pieejamu Klientam, uzskatāms, ka Klientam ir kļuvusi zināma informācija par maksājumiem, kas norādīti šajā Konta izrakstā.

9.2. Klientam ir pienākums ne retāk kā vienu reizi kalendārājā mēnesī iepazīties ar Konta izrakstu un citiem Bankas paziņojumiem, kas saistīti ar veiktajiem maksājumiem, un pārlicināties par to pareizību un atbilstību autorizētajiem maksājumiem.

9.3. Ja Banka konstatē ar maksājuma izpildi vai maksājuma

entitled to execute such payment orders in freely set order at its own discretion.

7.11. The Bank may refuse execution of the payment order also in the following cases:

7.11.1. the payment order does not specify all information as requested by the Bank;

7.11.2. the Customer has disregarded the Rules;

7.11.3. the Account specified in the payment order to be debited with the payment is short of funds for execution of the payment order and payment of the relevant fee;

7.11.4. signature of the person on the payment order differs from that, which is at the Bank's disposal;

7.11.5. information specified in the payment order is erroneous or inaccurate;

7.11.6. transactions in the Account which is specified in the payment order to be debited have been either partially or completely suspended or the Customer's rights to dispose of funds placed on the Account are restricted.

8. EXECUTION OF INCOMING PAYMENTS

8.1. The Bank shall make the amount of the incoming payment available to the Customer by crediting the Account specified in the payment order immediately after the receipt (depositing) of the respective payment amount on the Bank's account, unless otherwise specified in regulatory enactments. If the payment amount is deposited on the Bank's account after the moment specified in clause 5.2 above or on the day that is not a Business Day of the Bank, such payment amount is deemed to have been received on the Bank's account on the following Business Day of the Bank.

8.2. The Bank is entitled to charge the fee for execution of the incoming payment from the amount of incoming payment prior its disbursement to the Customer or write off from any of the Customer's Accounts with the Bank.

8.3. If the currency of an incoming payment differs from the Account currency, the Bank shall make the currency exchange pursuant to the exchange rate determined by the Bank on the date of payment, unless otherwise agreed between the Bank and the Customer.

8.4. The Bank may refuse to execute an incoming payment or postpone execution thereof and request detailed information from the Remitter bank also in case the Bank receives an incoming payment with erroneous, inaccurate or incomplete information.

8.5. If the Customer's Account is credited due to the Bank's error the Bank is entitled without a specific consent from the Customer and notice to the latter to correct the error and debit (withhold) such funds from the Customer's Account.

8.6. If the Customer's Account is credited due to the payer's or the Remitter Bank's error, the Customer is obligated to collaborate with the Bank in clearing the matter and elimination of consequences, including the obligation to respond to the Bank's request by the set deadline.

9. INFORMATION ON PAYMENTS

9.1. Information on payments is accessible to the Customer through the Account statement pursuant to the Bank's rules that regulate maintaining the Account. As soon as the Bank makes the Account statement accessible to the Customer, it is assumed that the Customer has become aware of information on payments specified therein.

9.2. The Customer is obliged to get acquainted with an Account statement and other Bank's notices, which are related to the transactions made, and to ascertain correctness of the transactions and their compliance with authorized payments at least once within every calendar month.

9.3. Should the Bank identify or suspect any fraud or security threat

instrumenta lietošanu saistītu krāpšanas gadījumu vai drošības apdraudējumu vai Bankai rodas aizdomas par tiem, Banka par šādiem apstākļiem var informēt Klientu, kurš ir patērētājs, izmantojot Bankas izvēlētu Distances saziņas līdzekli. Ja Banka šādus apstākļus ir konstatējusi pirms attiecīgā maksājuma rīkojuma izpildes, tad Bankai ir tiesības, taču nav pienākuma attiecīgo maksājuma rīkojumu neizpildīt. Banka neuzņemas atbildību par šāda rīkojuma izpildes vai neizpildes sekām.

9.4. Drošības apsvērumu dēļ Bankai ir tiesības uz laiku līdz 2 (divām) stundām atlikt jebkura no Klienta saņemtā maksājuma rīkojuma izpildi, ja Banka uzskata šāda maksājuma ierosināšanu par Klientam netipisku uzvedību. Atliekot maksājuma rīkojuma izpildi, Bankai ir tiesības sazināties ar Klientu, izmantojot Bankas izvēlētu Distances saziņas līdzekli, lai noskaidrotu, vai attiecīgo maksājuma rīkojumu Bankā ir iesniedzis pats Klients. Šajā gadījumā maksājuma rīkojums uzskatāms par saņemtu, tiklīdz Klients pēc Bankas pieprasījuma ir apstiprinājis maksājuma rīkojuma iesniegšanu. Ja Bankai nav izdevies sazināties ar Klientu un/vai saņemt Klienta apstiprinājumu par maksājuma rīkojuma iesniegšanu, maksājuma rīkojums uzskatāms par saņemtu un Banka uzsāk tā izpildi pēc šajā punktā noteiktā termiņa, uz kādu ir atlikta maksājuma rīkojuma izpilde, izbeigšanās.

9.5. Lai noskaidrotu informāciju par Klienta veiktu vai saņemtu maksājumu, Klientam jāsniedz Bankai rakstveidā informācija par maksājumu, kura meklēšanu Klients vēlas uzsākt, norādot iemeslu. Banka iespēju robežās veic nepieciešamās darbības, lai noskaidrotu informāciju par šādu maksājumu, un paziņo Klientam par rezultātiem. Klients sedz Bankas izdevumus, kas saistīti ar maksājuma meklēšanu.

10. MAKSAS

10.1. Par maksājuma pakalpojumu, tostarp maksājuma rīkojuma atsaukšanu, maksājuma meklēšanu un citiem pakalpojumiem, Klients maksā Bankai Cenrādī norādīto maksu.

10.2. Bankai ir tiesības norakstīt maksājuma rīkojuma izpildei un ar to saistīto maksu samaksai nepieciešamo naudas summu no attiecīgā Konta uzreiz pēc maksājuma rīkojuma iesniegšanas vai vēlāk, veicot tā apstrādi.

10.3. Ja atsauktā maksājuma summa tiek atgūta, Bankai ir tiesības ieturēt maksu par maksājuma rīkojuma atsaukšanu arī no atgūtās naudas summas pirms tās izmaksas Klientam.

10.4. Ja, izpildot maksājuma rīkojumu, Bankai rodas izdevumi, kurus pieprasa Starpnieks vai kāda cita institūcija un kuri Bankai nebija zināmi pirms maksājuma izpildes, tos sedz Klients. Šādā gadījumā Bankai ir tiesības minētos izdevumus ieturēt no jebkura Klienta konta, kas atvērts Bankā.

10.5. Izpildot maksājuma rīkojumu, Starpnieka noteiktās maksas tiek segtas saskaņā ar attiecīgajā maksājuma rīkojumā norādīto informāciju, ciktāl Noteikumos nav noteikts citādi.

11. VALŪTAS MAIŅAS DARĪJUMI

11.1. Banka veic tikai bezskaidras naudas valūtas maiņas darījumus.

11.2. Banka veic valūtas maiņu tajās valūtās, kurām Banka ir noteikusi valūtas maiņas kursu. Ja Līdzēji nav vienojušies citādi, veicot valūtas maiņu, piemērojams Bankas noteiktais valūtas maiņas kurss, kas ir spēkā valūtas maiņas brīdī.

11.3. Ja maksājuma rīkojumā norādītā Konta, no kura veicams Pārskaitījums, valūta atšķiras no maksājuma rīkojumā norādītās

relating to execution of payment or use of the payment instrument, the Bank may inform about such circumstances the Customer who is a consumer by using Means of Distance Communication chosen at its own discretion. Where the Bank identifies such circumstances prior to execution of the respective payment order, the Bank has the right, yet it is not obligated to refuse execution of such payment order. The Bank shall assume no responsibility for consequences of execution or failed execution of such order.

9.4. For security purposes, the Bank has the right to postpone execution of any payment order received from the Customer for up to 2 (two) hours, if the Bank considers initiation of such payment an unusual behaviour on part of the Customer. By postponing the execution of the payment order, the Bank shall attempt contacting the Customer by using Means of Distance Communication at its own discretion to clarify if the Customer has submitted the respective payment order to the Bank. In such case, the payment order will be deemed to have been received as soon as the Customer confirms submission of the payment order upon the Bank's request. If the Bank's attempts to contact the Customer and/or receive Customer's confirmation of the payment order's submission have failed, the payment order is deemed to have been received and the Bank shall initiate its execution after expiry of the term provided herein, during which the execution of the payment order was postponed.

9.5. To find information on a payment made or received by the Customer, the Customer shall submit to the Bank written information on the payment the search for which the Customer intends to initiate and the reasons thereof. The Bank shall introduce all necessary measures within the limits of its capacity to trace the payment-related information and inform the Customer on the results thereof. The Customer shall cover the Bank's expenses for the trace of the payment.

10. FEES

10.1. For any payment services, including withdrawal of payment orders, tracing of payment and other services the Customer shall pay to the Bank the fee as stipulated in the Price List.

10.2. The Bank is entitled to write off the amount required for execution of the payment order and payment of the related fees from the respective Account immediately after submission of the payment order or later, upon processing thereof.

10.3. In the case of refund of any withdrawn payment order, the Bank is entitled to charge a fee for withdrawal of the payment order also from the returned amount prior to its disbursement to the Customer.

10.4. If upon the execution of payment orders the Bank incurs expenses requested by the Intermediary or another institution, which were not known to the Bank prior to execution they shall be borne by the Customer. In such case, the Bank is entitled to withhold the above expenses from any of the Customer's Accounts with the Bank.

10.5. Upon execution of the payment order, any fees charged by Intermediaries shall be covered pursuant to information specified in the relevant payment order, unless otherwise specified in the Rules.

11. CURRENCY EXCHANGE TRANSACTIONS

11.1. The Bank only conducts cashless currency exchange transactions.

11.2. The Bank conducts currency exchange to the currencies whose exchange rate is stipulated by the Bank. Unless the Parties have agreed otherwise, to the currency exchange shall apply the exchange rate set by the Bank and effective as of the moment of the currency exchange.

11.3. If the currency of the Account indicated in the payment order that shall be debited for the payment differs from the currency of the

valūtas, Banka veic Kontā brīvi pieejamo naudas līdzekļu valūtas maiņu uz maksājuma rīkojumā norādīto valūtu. Piemērotais valūtas maiņas kurss var atšķirties no Bankas noteiktā valūtas maiņas kursa, kas norādīts maksājuma rīkojumā, ja līdz valūtas maiņas veikšanas brīdim Bankas noteiktais valūtas maiņas kurss ir mainījies.

11.4. Ja ienākošā maksājuma valūta atšķiras no maksājuma rīkojumā norādītā saņēmēja Konta valūtas, Bankai ir tiesības veikt ienākošā maksājuma summas valūtas maiņu uz attiecīgā Konta valūtu.

11.5. Ja saskaņā ar Noteikumiem vai piemērojamo normatīvo aktu noteikumiem Bankai ir pienākums atmaksāt tāda maksājuma summu, kas ticis izpildīts ar valūtas maiņu, Bankai ir tiesības mainīt maksājuma summas valūtu atpakaļ saskaņā ar Bankas noteikto valūtas maiņas kursu, kas ir spēkā brīdī, kad valūta tiek mainīta atpakaļ.

11.6. Informāciju par valūtas maiņas kursu, kas piemērots noteiktam maksājumam, Klients var saņemt saskaņā ar Noteikumu 9. punktu.

11.7. Bankas noteikto valūtas maiņas kursu izmaiņas Banka var piemērot nekavējoties bez iepriekšējas paziņošanas Klientam.

11.8. Informācija par Bankas noteiktajiem valūtas maiņas kursiem ir pieejama Klientam pēc pieprasījuma, sazinoties ar Banku, kā arī Bankas klientu apkalpošanas vietā tās darba laikā. Informācija par Bankas noteikto valūtas maiņas kursu, kas piemērojams noteiktam valūtas maiņas darījumam, ir pieejama Klientam, noformējot rīkojumu par attiecīgā valūtas maiņas darījuma veikšanu Bankas klientu apkalpošanas vietā vai, izmantojot Bankas noteiktus Distances saziņas līdzekļus.

11.9. Līdzēji var vienoties par speciālā valūtas maiņas kursa piemērošanu valūtas maiņas darījumam, ja attiecīgā darījuma summa pārsniedz Bankas noteikto naudas summu, kas norādīta Bankas tīmekļa vietnē.

11.10. Valūtas maiņas darījums ar speciālo valūtas maiņas kursu ir uzskatāms par noslēgtu, tiklīdz Līdzēji ir vienojušies par pērkamo un pārdodamo valūtu, piemērojamo valūtas maiņas kursu, darījuma summām, norēķinu veidu, kā arī citiem noteikumiem, ja kāds no Līdzējiem pie darījuma noslēgšanas paziņo otram Līdzējam par šādu citu noteikumu nepieciešamību attiecīgā darījuma noslēgšanai.

11.11. Klientam ir pienākums valūtas maiņas darījuma ar speciālo valūtas maiņas kursu noslēgšanas dienā līdz Bankas dīleru darba laika beigām, kas norādīts Bankas mājas lapā sadaļā par valūtas maiņas darījumiem, iesniegt Bankai rīkojumu par šāda valūtas maiņas darījuma veikšanu un izpildīt visus priekšnoteikumus, lai Banka varētu šo rīkojumu izpildīt, ja vien Līdzēji nevienojas citādi. Šā pienākuma neizpildes gadījumā Bankai ir tiesības atteikties izpildīt attiecīgo valūtas maiņas darījumu ar speciālo valūtas maiņas kursu. Klientam ir pienākums atlīdzināt Bankai visus izdevumus un zaudējumus, kas Bankai rodas saistībā ar šajā punktā minētā Klienta pienākuma neizpildi.

11.12. Veicot valūtas maiņas darījumu ar speciālo valūtas maiņas kursu, Klientam ir pienākums šāda darījuma rīkojumā norādīt speciālo valūtas maiņas kursu, par kura piemērošanu attiecīgajam valūtas maiņas darījumam Klients ir vienojies ar Banku. Pretējā gadījumā attiecīgais valūtas maiņas darījums var tikt izpildīts pēc Bankas noteiktā valūtas maiņas kursa.

11.13. Attiecībā uz Pakalpojumiem un darījumiem, kuros tiek izmantota ārvalsts valūta, Bankai ir tiesības piemērot noteikumus un ierobežojumus, kurus nosaka šīs valūtas izcelsmes valsts un kuri skar Banku, veicot darījumus vai sniedzot Pakalpojumus, kur ir iesaistīta šī ārvalsts valūta.

11.14. Ja Pakalpojuma līgumā nav noteikts citādi, saskaņā ar Pakalpojuma līgumu noteiktu ierobežojumu (piemēram, limitu)

payment indicated in the payment order the Bank shall perform currency exchange of the funds freely available in the Account in the amount necessary for the execution of the payment to the payment currency as indicated in the payment order. The applicable exchange rate may vary from the exchange rate set by the Bank specified in the payment order, if by the time of currency exchange the exchange rate set by the Bank has changed.

11.4. If the currency of an incoming payment differs from the currency of the payee's Account indicated in the payment order, the Bank is entitled to convert the currency of the incoming payment to the currency of the respective Account.

11.5. Where the Bank is obliged under the Rules or applicable legal enactments to return a payment that has been executed involving currency exchange, the Bank is entitled to revert the currency of the payment according to the currency exchange rate set by the Bank and applicable at the moment of such reversion.

11.6. The Customer can receive the information on the currency exchange rate applied to a particular payment pursuant to clause 9 hereof.

11.7. Amendments to the set currency exchange rates the Bank may apply immediately without any prior notice to the Customer.

11.8. Information on the exchange rates set by the Bank is available to the Customer on request by contacting the Bank as well as in the Bank's customer service location during its office hours. Information on the currency exchange rate set by the Bank and applicable to a specific currency exchange transaction is available to the Customer upon executing an order on the respective currency exchange transaction at the Bank's customer service location or by using the Means of Distance Communication indicated by the Bank.

11.9. The Parties may agree on application of a special rate to a currency exchange transaction, if the transaction amount exceeds the amount stipulated by the Bank and indicated on the Bank's website.

11.10. Currency exchange transaction at a special exchange rate is considered completed as soon as the Parties have agreed on the buy and sell currencies, applicable exchange rate, transaction amounts, type of settlements as well as other conditions, should any of the Parties upon entering into the transaction notify the counterparty on the necessity to apply such other provisions to the transaction.

11.11. The Customer is obligated on the date of entering into the currency exchange transaction subject to a special rate by the end of business hours of the Bank's dealers as specified on the Bank's website under foreign exchange transactions to submit to the Bank the transaction order and meet all prerequisites to enable execution of such order by the Bank, unless the Parties agree otherwise. If the above duty is disregarded, the Bank is entitled to refuse execution of the respective currency exchange transaction subject to a special rate. The Customer is obligated to reimburse to the Bank all costs and damages incurred by the Bank due to such Customer's default.

11.12. To conduct currency exchange transaction subject to a special exchange rate the Customer is obligated to indicate the agreed special exchange rate in the transaction order, as otherwise the respective exchange transaction may be executed at the exchange rate set by the Bank.

11.13. With regard to Services and transactions in foreign currency, the Bank is entitled to apply conditions and restrictions imposed by the country of origin of the respective currency and applicable to the Bank when conducting transactions or providing services involving such currency.

11.14. Unless otherwise specified in the Service Agreement, for the needs of recalculation of specific amounts from one currency to

kontroles vai Pakalpojuma līguma izpildes vajadzībām pārrēķinot noteiktu naudas summu no vienas valūtas uz citu valūtu, Banka ir tiesīga piemērot Eiropas Centrālās bankas publicēto *euro* atsaucē kursu.

11.15. Pakalpojuma līgumā noteiktajos gadījumos veicot valūtas maiņu vai summas pārrēķinu no vienas valūtas citā valūtā, Banka var piemērot Eiropas Centrālās bankas publicēto *euro* atsaucē kursu (*Euro Foreign Exchange Reference Rate*). Ja saskaņā ar Pakalpojuma līgumu piemērojams Eiropas Centrālās bankas publicētais *euro* atsaucē kurss, bet attiecīgajai ārvalsts valūtai nav Eiropas Centrālās bankas publicēta *euro* atsaucē kursa, Banka var piemērot pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja (piemēram, *Bloomberg*, *Reuters*, *Financial Times*) periodiskajā izdevumā vai tā mājas lapā internetā publicēto valūtas tirgus kursu attiecībā pret *euro*. Banka piemēro attiecīgo valūtas kursu, kas ir spēkā valūtas maiņas vai pārrēķina veikšanas dienas sākumā. Informācija par šajā punktā minētajiem valūtas kursiem un to izmaiņām ir pieejama Klientam attiecīgi Eiropas Centrālās bankas tīmekļa vietnē vai attiecīgā finanšu informācijas sniedzēja periodiskajā izdevumā vai tā tīmekļa vietnē, kā arī Latvijas Bankas tīmekļa vietnē. Bankai nav pienākuma iepriekš paziņot Klientam par šajā punktā minēto valūtas kursu izmaiņām.

11.16. Banka nav atbildīga par zaudējumiem, kas radušies Klientam tādu risku dēļ, kas saistīti ar valūtas kursu svārstībām.

12. INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA PAR MAKSĀJUMA INSTRUMENTA NOZAUDĒŠANU, NOLAUPĪŠANU VAI CITĀDU PRETTIESISKU PIESAVINĀŠANOS, KĀ ARĪ NEAUTORIZĒTU VAI KĻŪDAINI IZPILDĪTU MAKSĀJUMU

12.1. Klientam, maksātājam un maksājuma instrumenta lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt Banku tiklīdz kļuvis zināms, ka maksājuma instruments vai maksājuma instrumenta dati ir nozaudēti, nolaupīti vai citādi prettiesiski piesavināti, vai ir notikusi maksājuma instrumenta vai tā datu neautorizēta izmantošana, vai maksājuma instruments ir bojāts, vai Klientam, maksātājam vai maksājuma instrumenta lietotājam ir pamats uzskatīt, ka trešā persona ir uzzinājusi vai varēja uzzināt maksājuma instrumenta datus (tostarp drošības elementus, piemēram, PIN kodu, CVC/CVV kodu). Informācija sniedzama, jebkurā laikā zvanot pa tālruni 1880 vai +371 6717 1880, vai uz citu tālruni, ko Banka noteikusi šim mērķim, vai iesniedzot Bankai rakstisku paziņojumu Bankas klientu apkalpošanas vietā tās darba laikā vai, izmantojot Bankas noteiktus Digitālos kanālus.

12.2. Klientam, maksātājam un maksājuma instrumenta lietotājam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas uzzinājis par neautorizētu vai kļūdaini izpildītu maksājumu, bet ne vēlāk kā 50 (piecdesmit) dienu laikā pēc naudas līdzekļu norakstīšanas no Konta, par to rakstveidā informēt Banku. Ja Klientam, kurš ir patērētājs, objektīvu iemeslu dēļ nav bijusi iespēja informēt Banku minētajā termiņā, šādam Klientam ir pienākums paziņot Bankai par šajā punktā minēto maksājumu nekavējoties, bet ne vēlāk kā 5 (piecu) dienu laikā no brīža, kad tas uzzinājis par šādu darījumu, taču jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 13 (trīspadsmit) mēnešu laikā pēc naudas līdzekļu norakstīšanas no Konta, kā arī pierādīt objektīvu apstākļu pastāvēšanu.

12.3. Ja Banka nav izpildījusi Noteikumu 9.1. punktā noteikto pienākumu, Klientam ir pienākums sniegt Noteikumu 12.2. punktā paredzēto informāciju nekavējoties tiklīdz Klients ir uzzinājis par neautorizētu vai kļūdaini izpildītu maksājumu.

13. ATBILDĪBA PAR NEAUTORIZĒTIEM MAKSĀJUMIEM

another to comply with restrictions imposed under the Service Agreement (e.g. limits) or meet the provisions of the Service Agreement the Bank is entitled to apply the Euro Foreign Exchange Reference Rate publicised by the European Central Bank.

11.15. Where the Bank in cases stipulated in the Service Agreement conducts the currency exchange or recalculation of the amount from one currency to another, the Bank may apply the Euro Foreign Exchange Reference Rate publicised by the European Central Bank. If under the Service Agreement the Euro Foreign Exchange Reference Rate publicised by the European Central Bank is applicable, yet the respective currency has no Euro Foreign Exchange Reference Rate publicised by the European Central Bank, the Bank may apply market exchange rate of the respective currency into euro publicised in a periodical or on the website of a renowned financial information provider on global financial markets (e.g., *Bloomberg*, *Reuters*, *Financial Times*). The Bank shall apply the respective exchange rate effective as of the beginning of the day of the currency exchange transaction or recalculation. Information on exchange rates specified herein and amendments thereto is accessible to the Customer on the website of the European Central Bank or the periodical or website of the respective financial information provider or the website of the Bank of Latvia. The Bank is not obligated to inform the Customer on amendments to exchange rates specified herein.

11.16. The Bank shall assume no liability whatsoever for any damages incurred by the Customer due to any risks related to fluctuations in currency exchange rates.

12. PROVISION OF INFORMATION ON THE LOSS, THEFT OR ANOTHER MISAPPROPRIATION OF THE PAYMENT INSTRUMENT OR UNAUTHORISED OR INCORRECTLY EXECUTED PAYMENT

12.1. The Customer, the payer and the user of the payment instrument shall immediately notify the Bank, as soon as they become aware that the payment instrument or the data thereof is lost, stolen or otherwise misappropriated, unauthorized use of the payment instrument or the data thereof has occurred, or the payment instrument is damaged, or the Customer, the payer or user of the payment instrument has a reason to believe that a third party has become aware or might have become aware of the data of the payment instrument (including security elements, like PIN code, CVC/CVV code). The information shall be provided by calling anytime 1880 or +371 6717 1880, or another number stipulated by the Bank for this purpose, or by submitting a written notice in the Bank's customer service location during its office hours or by using Digital channels defined by the Bank.

12.2. The Customer, the payer and user of the payment instrument shall immediately notify the Bank in writing as soon as they become aware of unauthorised or incorrectly executed payment, yet no later than within 50 (fifty) days after debiting the Account with the funds. If the Customer who is the consumer due to objective reasons has had no possibility to notify the Bank on unauthorised or incorrectly executed payment within the term indicated herein, such Customer shall notify the Bank in writing immediately, yet no later than within 5 (five) days after the Customer becomes aware of such payment, however no later than within 13 (thirteen) months after debiting the Account with the funds, as well as prove the existence of such objective reasons.

12.3. Should the Bank fail to comply with the duty stipulated in clause 9.1 above, the Customer is obligated to provide the information specified in clause 12.2 above immediately, as soon as the Customer has become aware of an unauthorised or incorrectly executed payment.

13. LIABILITY FOR UNAUTHORISED PAYMENTS

13.1. Banka neatlīdzina Klientam zaudējumus līdz 50 euro, ja tie radušies saistībā ar neautorizētiem maksājumiem maksājuma instrumenta, tā datu nozaudēšanas, nolaupīšanas vai citādas prettiesiskas piesavināšanās dēļ. Šis noteikums netiek piemērots, ja Klientam, maksātājam un maksājuma instrumenta lietotājam nebija iespējams atklāt šādu nozaudēšanu, nolaupīšanu vai prettiesisku piesavināšanos pirms maksājuma (izņemot, ja Klients, maksātājs vai maksājuma instrumenta lietotājs pats ir rīkojies prettiesiski) vai zaudējumi radušies Bankas darbinieka, pārstāvja, filiāles vai ārpalpojuma sniedzēja darbības vai bezdarbības rezultātā.

13.2. Noteikumu 13.1.punktā noteikto atbildības apmēru nepiemēro Klientam, kurš ir patērētājs, ja zaudējumi radušies saistībā ar neautorizētiem maksājumiem Klienta maksājumu kartes nolaupīšanas vai citādas prettiesiskas piesavināšanās dēļ.

13.3. Banka neatlīdzina zaudējumus Klientam, kas tam radušies saistībā ar neautorizētiem maksājumiem, ja Klients, maksātājs vai maksājuma instrumenta lietotājs rīkojies prettiesiski ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ (tostarp nav ievērojis Noteikumus, citus Pakalpojumu noteikumus vai piemērojamos tiesību aktus).

13.4. Ja Banka nepieprasa stingro autentifikāciju, ja to paredz normatīvo aktu prasības, Klients nesedz zaudējumus, ja vien Klients, maksātājs vai maksājuma instrumenta lietotājs nav rīkojies prettiesiski. Ja stingro autentifikāciju nepieņem saņēmējs vai Saņēmēja banka, tas sedz zaudējumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

13.5. Klients neatbild par zaudējumiem, kas tam radušies pēc tam, kad Klients ir izpildījis 12.1.punktā norādīto pienākumu, izņemot gadījumus, kad Klients, maksātājs vai maksājuma instrumenta lietotājs pats rīkojies prettiesiski.

13.6. Ja Klients nav informējis Banku Noteikumu 12.2. vai 12.3. punktā noteiktajā kārtībā un termiņā, uzskatāms, ka Klientam nav pretenziju par attiecīgo maksājumu, Banka nesedz ar to saistītos zaudējumus un pēc termiņa iesniegtās pretenzijas var noraidīt.

13.7. Ja ir izpildīti Noteikumu 12.2. un 12.3. punktā noteiktie pienākumi, kā arī gadījumos, ja neautorizēta vai kļūdaini veikta maksājuma izpildē ir izmantots maksājumu ierosināšanas pakalpojuma sniedzēja pakalpojums, Banka nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz nākamās Bankas Darba dienas beigām pēc Noteikumu 12.2. punktā norādītās informācijas saņemšanas atlīdzina Klientam zaudējumus, atmaksājot neautorizētā maksājuma summu vai atjaunojot stāvokli Kontā, no kura šī summa norakstīta, līdz tādām stāvoklim, kāds bijis pirms neautorizētā maksājuma veikšanas, izņemot gadījumu, kad Bankai ir pamatotas aizdomas, ka Klients, maksātājs vai maksājuma instrumenta lietotājs rīkojies prettiesiski, par ko Banka normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai.

14. ATBILDĪBA PAR MAKSĀJUMA IZPILDI

14.1. Maksājuma rīkojums ir uzskatāms par pareizi izpildītu, ja tas ir izpildīts atbilstoši tajā norādītajam unikālajam identifikatoram.

14.2. Ja maksājuma rīkojumā norādīts kļūdainš unikālais identifikators vai tas neatbilst citai maksājuma rīkojumā norādītajai informācijai, Banka nav atbildīga par šāda maksājuma neizpildi vai kļūdainu izpildi.

14.3. Ja maksājuma rīkojumā nav norādīta visa informācija, kas saskaņā ar Noteikumiem ir norādāma, vai šī informācija ir neprecīza, nepilnīga vai kļūdaina, Banka nav atbildīga par pareizu un savlaicīgu maksājuma rīkojuma izpildi.

14.4. Maksātāja banka ir atbildīga maksātājam par pareizu maksājuma izpildi. Ja Maksātāja banka var pierādīt, ka Saņēmēja banka ir saņēmusi maksājuma summu Noteikumos un normatīvajos

13.1. The Bank shall not reimburse losses to the Customer of up to 50 euro, if such loss resulted from unauthorised payments due to loss, theft or misappropriation of the payment instrument. The above provision shall not apply, if such Customer, payer and/or the user of the payment instrument was unable to detect the loss, theft or misappropriation of the payment instrument prior to the payment (except for situations where the Customer, payer or the user of the payment instrument has acted fraudulently) or the loss was caused by acts or lack of action by an employee, agent or branch of the Bank or of an entity to which its activities were outsourced.

13.2. Liability specified in clause 13.1 is not applicable to the Customer who is the consumer, if the loss has been inflicted due to unauthorised payments as the result of theft or another illicit appropriation of the Customer's payment card.

13.3. The Bank shall not reimburse the loss to the Customer incurred due to unauthorised payments in the event the Customer, the remitter or the user of the payment instrument has acted illicitly with malicious intent or gross negligence (e.g. has failed to comply with the Rules or other applicable laws and regulations).

13.4. Where the Bank has not requested strong authentication where required by the provisions of regulatory enactments, the Customer shall not be held liable for the loss, unless the Customer, the payer or the user of the payment instrument has acted illicitly. Should such strong authentication not be accepted by the payee or the Beneficiary bank, they shall reimburse for loss under the provisions of regulatory enactments.

13.5. The Customer shall not be held liable for loss incurred after the Customer has fulfilled the duty specified in clause 12.1 above, except for situations, where the Customer, the payer or the user of payment instrument has acted illicitly.

13.6. If the Customer has not informed the Bank under the procedure and within deadlines specified in clauses 12.2 or 12.3 above, it shall be assumed that the Customer has no objections to the respective payment, the Bank shall not reimburse the related loss and may decline any objections submitted after expiry of the deadline.

13.7. Where the duties specified in clauses 12.2 and 12.3 are met as well as on occasions where unauthorized or incorrectly executed payment has been made through the payment initiation service provider, the Bank shall immediately, yet no later than by the end of the following Business Day after the receipt of the information specified in clause 12.2 above reimburse to the Customer the loss by refunding the amount of the unauthorised payment or restore the debited Account to the state in which it would have been had the unauthorised payment transaction not taken place, except for situations where the Bank has reasonable grounds that the Customer, the payer or the user of the payment instrument has acted illicitly, on which the Bank under the provisions of regulatory enactment shall inform the Financial and Capital Market Commission.

14. LIABILITY FOR THE EXECUTION OF PAYMENTS

14.1. It is deemed that the payment order is executed correctly, if its execution complies with the unique identifier specified therein.

14.2. If the payment order contains incorrect unique identifier or it does not correspond to the other information specified in the payment order, the Bank shall assume no responsibility for failed or incorrect execution of such payment.

14.3. If the payment order does not contain complete information to be specified under the Rules or the information is inaccurate, incomplete or erroneous, the Bank shall not be liable for correct and timely execution of payment order.

14.4. The Remitter bank shall be liable for correct execution of payment to the payer. If the Remitter bank can prove that the Beneficiary bank has received the payment amount under the

aktos noteiktajā kārtībā, Saņēmēja banka ir atbildīga par pareizu maksājuma izpildi. Ja maksājuma izpildē ir iesaistīts Starpnieks, uz maksājumu attiecas arī Starpniekam saistošie normatīvie akti un noteikumi.

14.5. Ja maksājuma rīkojums nav izpildīts vai ir izpildīts kļūdaini, Banka nekavējoties:

14.5.1. pēc Klienta (maksātāja) pieprasījuma mēģina izsekot maksājumu un informē Klientu (maksātāju) par rezultātu;

14.5.2. atmaksā Klientam (maksātājam) neizpildītā vai kļūdaini izpildītā maksājuma summu vai atjauno stāvokli Kontā, no kura attiecīgā maksājuma summa tika norakstīta, līdz tādām stāvoklim, kādā tas būtu bijis, ja kļūdainais maksājums nebūtu izpildīts, ja Banka atbilstoši Noteikumam 14.4. punktam ir atbildīga kā Maksātāja banka, izņemot gadījumu, ja Banka pierāda, ka Saņēmēja banka maksājumu ir saņēmusi, pat ja maksājums ir aizkavējies;

14.5.3. nodod attiecīgā maksājuma summu Klientam (saņēmējam) vai ieskaita šo summu Klienta (saņēmēja) Kontā, ja Banka atbilstoši Noteikumam 14.4. punktam ir atbildīga kā Saņēmēja banka.

14.6. Ja Banka ir atbildīga saskaņā ar Noteikumu 14.4. punktu, Banka sedz neizpildītā vai kļūdaini izpildītā maksājuma dēļ Klientam radušās faktiskās izmaksas.

14.7. Noteikumu 14.4. – 14.6. punkta noteikumi piemērojami tikai attiecībā uz Eiropas maksājumiem, ko veic patērētājs.

14.8. Ja Klients nav patērētājs vai tiek veikts tāds maksājums, kas nav Eiropas maksājums, Banka ir atbildīga par kļūdaini izpildītu vai neizpildītu maksājumu tikai gadījumā, ja maksājums nav vispār izpildīts vai ir izpildīts kļūdaini Bankas vainas dēļ. Ja maksājuma izpildē ir iesaistīts Starpnieks, uz maksājumu attiecas arī Starpniekam saistošie normatīvie akti un noteikumi. Banka nav atbildīga par Starpnieka pieļautajām kļūdām vai aizkavēšanos maksājuma izpildē.

14.9. Gadījumos, kad Banka nav atbildīga par maksājuma neizpildi vai kļūdainu izpildi, Banka atmaksā Klientam maksājuma summu tikai pēc tās atgūšanas, turklāt Bankai nav pienākuma atmaksāt Klientam maksas, ko Klients samaksājis saistībā ar šāda maksājuma rīkojuma izpildi, un/vai maksāt Klientam jebkādas procentus. Bankai ir tiesības no atgūtās summas ieturēt izdevumus, kas Bankai radušies sakarā ar šīs summas atgūšanu, ciktāl šo izdevumu apmērs ir skaidri nosakāms.

14.10. Banka nav atbildīga par maksājuma neizpildi vai nepienācīgu izpildi, ja tā notikusi tādu apstākļu dēļ, kas saistīti ar Bankai piemērojamo tiesību aktu izpildi vai Noteikumos paredzēto Bankas tiesību izmantošanu.

14.11. Banka nav atbildīga par jebkuru neizpildītu vai nepienācīgi izpildītu vai neautorizētu maksājumu, ja par šādu maksājumu Bankai nav paziņots saskaņā ar Noteikumu 12.2. punktu.

14.12. Banka nav atbildīga par Saņēmēja bankas darbību vai maksātspēju.

14.13. Klients ir atbildīgs par jebkādiem zaudējumiem, kas rodas maksājuma rīkojumā norādītās informācijas neprecizitātes, nepareizības vai nepilnības dēļ.

14.14. Banka nav atbildīga par maksājuma rīkojuma izpildi, ja maksājuma izpildei ir nepieciešama valūtas konvertācija, taču šādu konvertāciju nav iespējams veikt no Bankas neatkarīgu iemeslu dēļ, piemēram, valūtas fondu nepieejamības vai nepietiekamības dēļ. Banka nav atbildīga par kādā valstī noteiktiem valūtas ierobežojumiem vai Skaidras naudas izņemšanas limitiem. Banka nav atbildīga par zaudējumiem, kas radušies trešo personu, kuras ir iesaistītas maksājumu vai citu darījumu izpildē, rīcības dēļ.

procedure as stipulated in the Rules and regulatory enactments, the Beneficiary bank is liable for correct execution of payment. If an Intermediary is involved in the execution of payment, regulatory enactments and regulations that are binding upon the Intermediary shall also apply to the payment.

14.5. If the payment order is not executed or it is executed defectively the Bank immediately shall:

14.5.1. on the Customer's (payer's) request, seek to trace the payment and inform the Customer (payer) on the results thereof;

14.5.2. return the amount of the non-executed or defectively executed payment to the Customer (payer) or restore the situation in the Account debited with the respective payment amount to the state in which it would have been had the defective payment transaction not taken place, if the Bank under the provisions of clause 14.4 above is responsible as the Remitter bank, except for situations where the Bank proves that the Beneficiary bank has received the payment, even if late;

14.5.3. make the respective payment amount available to the Customer (payee) or credit it to the Customer's (payee's) Account, if the Bank under the provisions of clause 14.4 above is responsible as the Beneficiary bank.

14.6. If the Bank is liable under the provisions of clause 14.4 above, the Bank shall cover the Customer's actual costs inflicted due to non-execution or defectively executed payment.

14.7. The provisions of clauses 14.4 – 14.6 above shall apply to European payments made by consumers only.

14.8. If the Customer is not a consumer or a payment other than the European payment is executed, the Bank shall be liable for non-execution or defectively executed payment only in case the execution of payment has completely failed or has been defectively executed due to the Bank's fault. If an Intermediary is involved in the execution of payment, the regulatory enactments and regulations that are binding on the Intermediary shall also apply to the payment. The Bank shall not be liable for mistakes or delayed performance of the Intermediary.

14.9. Where the Bank is not liable for non-execution or defective execution of the payment, the Bank shall return the payment amount to the Customer only after recovery thereof and the Bank shall not have the obligation to return to the Customer any payments made by the Customer in relation to the execution of such payment order and/or pay to the Customer any interest. The Bank is entitled to withhold costs incurred by the Bank in relation to the recovery of the above amount from the recovered amount to the extent such costs can be clearly estimated.

14.10. The Bank shall not be liable towards the Customer for a non-execution or inappropriate execution of payment where such is due to circumstances related to the compliance with legal enactments applicable to the Bank or due to exercising of the Bank's rights according to the Rules.

14.11. The Bank shall not be liable for any non-executed, inappropriately executed or unauthorised payment if the Bank has not been notified on such payment pursuant to clause 12.2 above.

14.12. The Bank is not liable for the Beneficiary bank's operational activities or solvency.

14.13. The Customer shall be liable for any loss arisen due to inaccuracy, incorrectness or incompleteness of information specified in the payment order.

14.14. The Bank shall not be liable for execution of payment order, if it requires the currency exchange, which turns out impossible due to reasons that are beyond the control of the Bank, e.g. inaccessibility or insufficiency of the currency reserves. The Bank shall assume no liability for currency restrictions or cash withdrawal limits imposed in any country. The Bank shall not be liable for loss inflicted due to actions of any third parties involved in the execution of payments or other transactions.

15. MAKSĀJUMI, KURUS IEROSINĀJIS SAŅĒMĒJS VAI KAS IEROSINĀTI AR SAŅĒMĒJA STARPniecību

15.1. Ja maksājumu uzsāk ar saņēmēja starpniecību vai to uzsāk saņēmējs, maksājuma rīkojuma atsaukšanai ir nepieciešama arī saņēmēja piekrišana.

15.2. Ja maksājuma rīkojumu iesniedzis saņēmējs vai tas iesniegts ar viņa starpniecību, Saņēmēja banka ir atbildīga saņēmējam par pareizu maksājuma rīkojuma pārsūtīšanu Maksātāja bankai termiņā, par kuru saņēmējs ir vienojies ar Saņēmēja banku.

15.3. Ja Banka saskaņā ar Noteikumu 15.1. punktu ir atbildīga par maksājuma rīkojuma pārsūtīšanu, tad Banka pēc Klienta (saņēmēja) pieprasījuma nekavējoties atkārtoti pārsūta attiecīgo maksājuma rīkojumu Maksātāja bankai.

15.4. Ja maksājuma rīkojums, ko iesniedzis saņēmējs vai kas iesniegts ar saņēmēja starpniecību, nav izpildīts vai ir izpildīts kļūdaini, Banka pēc Klienta (saņēmēja) pieprasījuma mēģina izsekot maksājumu un informē Klientu (saņēmēju) par rezultātu.

15.5. Klientam ir tiesības iesniegt naudas atmaksas pieprasījumu un saņemt no Bankas autorizēta un jau izpildīta maksājuma summas atmaksu pilnā apmērā, ja attiecīgo maksājumu uzsācis saņēmējs vai tas uzsākts ar saņēmēja starpniecību un ja šāds Klients var pierādīt abu šādu nosacījumu izpildīšanos:

15.5.1. autorizējot maksājumu, nav norādīta precīza tā summa; un

15.5.2. maksājuma summa ir lielāka, nekā Klients pamatoti būtu varējis attiecīgajam maksājumam paredzēt, ņemot vērā datus par Klienta iepriekšējiem maksājumiem, Pakalpojuma noteikumus (tostarp Noteikumus), kā arī attiecīgos darījuma apstākļus. Šī nosacījuma izpildi Klients nevar pamatot ar apsvērumiem, kas saistīti ar valūtas maiņu, kas veikta atbilstoši attiecīgajiem Pakalpojuma noteikumiem (tostarp Noteikumiem).

15.6. Klientam nav tiesību saņemt Noteikumu 15.5. punktā paredzēto naudas atmaksu šādos gadījumos:

15.6.1. Klients nav patērētājs;

15.6.2. Klients ir devis piekrišanu maksājuma izpildei tieši Bankai;

15.6.3. Banka vai saņēmējs vismaz četras nedēļas pirms datuma, kad Klientam ir pienākums izpildīt maksājuma saistības pret saņēmēju, sniedzis vai darījis Klientam pieejamu informāciju par šo maksājumu;

15.6.4. Klients naudas atmaksas pieprasījumu ir iesniedzis vairāk nekā astoņas nedēļas pēc datuma, kad nauda ir norakstīta no Konta.

15.7. Banka nav atbildīga par zaudējumiem, kas radušies trešo personu, kuras ir iesaistītas maksājumu vai citu darījumu izpildē, rīcības dēļ, tostarp par trešās personas atteikumu pieņemt maksājuma instrumentu vai tās noteiktiem ierobežojumiem saistībā ar maksājuma instrumenta izmantošanu. Banka nav atbildīga par jebkādiem prasījumiem saistībā ar to preču vai pakalpojumu kvalitāti, par kuriem norēķini ir veikti ar maksājumu instrumentu, kā arī par sakaru līdzekļu vai tehnisko iekārtu, kas nodrošina maksājuma instrumenta izmantošanu, traucējumiem vai bojājumiem, kas notikuši trešās personas darbības vai bezdarbības vai citu no Bankas neatkarīgu iemeslu dēļ.

16. NOTEIKUMU GROZĪJUMU STĀŠANĀS SPĒKĀ

16.1. Noteikumus un Cenrādi Banka groza Luminor Vispārējos darījumu noteikumos paredzētajā kārtībā.

16.2. Ja Klients, kas ir patērētājs, nepiekrīt attiecīgajiem Noteikumu un/vai Cenrāža grozījumiem, šādam Klientam ir tiesības lūgt attiecīgo grozījumu spēkā stāšanās brīdīm iesniegt Bankai rakstisku paziņojumu par tāda Pakalpojuma līguma izbeigšanu, kas paredz maksājumu pakalpojumu izmantošanu, ievērojot to, ka šādā

15. PAYMENTS INITIATED BY OR THROUGH THE PAYEE

15.1. Where the payment is initiated by or through the payee, withdrawal of such payment order also requires the consent of the payee.

15.2. If the payment order is submitted by or through the payee, the Beneficiary bank shall be responsible to the payee for correct forwarding of the payment order to the Remitter bank by the deadline the payee has agreed with the Beneficiary bank.

15.3. If the Bank pursuant to clause 15.1 above is responsible for forwarding the payment order, the Bank on the request of the Customer (payee) shall immediately forward the respective order to the Remitter bank repeatedly.

15.4. If the payment order submitted by or through the payee is not executed or is defectively executed, the Bank on the request of the Customer (payee) shall try to trace the payment and inform the Customer (payee) on the result.

15.5. The Customer is entitled to request the refund and receive from the Bank full refund of an authorised and executed payment, if the respective payment has been initiated by or through the payee and such Customer is able to prove existence of both of the conditions as follows:

15.5.1. the authorisation did not specify the exact amount of the payment transaction when the authorisation was made; and

15.5.2. the amount of the payment transaction exceeded the amount the Customer could reasonably have expected taking into account the previous spending pattern of the Customer, Service Terms (including Rules) and relevant circumstances of the case. To prove the existence of such condition the Customer cannot refer to considerations relating to currency exchange made under the respective Service Terms (including Rules).

15.6. The Customer is not entitled to refund specified in clause 15.5 above if:

15.6.1. the Customer is not a consumer;

15.6.2. the Customer has given consent to the execution of payment directly to the Bank;

15.6.3. information on the payment transaction was provided or made available to the Customer for at least 4 weeks before the due date by the Bank or by the payee;

15.6.4. the Customer has submitted the refund request more than eight weeks from the date on which the funds were debited from the Account.

15.7. The Bank shall not be liable for any damages incurred due to actions of any third parties involved in execution of the payment or other transactions, including the refusal of the third party to accept the payment instrument or restrictions imposed by the latter on the use of payment instruments. The Bank shall assume no liability whatsoever for any claims regarding the quality of goods or services paid by using the payment instrument, or failures or faults of the communication means or technical equipment that secures the use of the payment instrument, if occurred due to actions or inaction of the third party or due to other reasons beyond the control of the Bank.

16. ENTRY OF AMENDMENTS OF THE RULES INTO FORCE

16.1. The Rules and the Price List shall be amended by the Bank according to the procedure laid down in Luminor General Business Terms.

16.2. If the Customer, who is a consumer, does not agree to the proposed amendments to the Rules and/or the Price List, such a Customer shall be entitled until the date of their proposed date of entry into force to submit to the Bank a written notice of termination of the Service Agreement on the use of payment services,

gadījumā Klientam pēc Bankas pieprasījuma Bankas noteiktā termiņā jāsamaksā visas attiecīgajā Pakalpojumu līgumā un Cenrādī noteiktās un Bankas aprēķinātās maksas, kā arī jāizpilda citas no Pakalpojumu līguma izrietošās saistības. Ja Banka līdz Noteikumu vai Cenrāža grozījumu spēkā stāšanās dienai nav saņēmusi šajā punktā minēto rakstisko paziņojumu, uzskatāms, ka Klients ir pilnībā piekritis attiecīgajiem grozījumiem.

16.3. Ja brīdī kad Noteikumi un/vai Cenrādis tiek grozīti un ir spēkā stāšanās procesā, Klients noslēdz Pakalpojumu līgumu, kas paredz maksājumu pakalpojumu izmantošanu, tad Noteikumi un Cenrādis ir saistoši tādā redakcijā, kādā tie ir spēkā stāšanās procesā.

16.4. Bankai ir tiesības grozīt Noteikumus un Cenrādī bez iepriekšēja paziņojuma Klientam, ja attiecīgie grozījumi:

16.4.1. ir izdarīti par labu Klientam;

16.4.2. tieši izriet no normatīvo aktu prasībām;

16.4.3. saskaņā ar piemērojamiem normatīvajiem aktiem Bankai ir tiesības paziņot Klientam par attiecīgajiem grozījumiem citā termiņā vai ir tiesības izdarīt šādus grozījumus bez iepriekšējas paziņošanas Klientam.

16.5. Noteikumu 16.4. punktā paredzētajā gadījumā Klients, kurš ir patērētājs, var atbilstoši Noteikumu 16.2. punkta noteikumiem nekavējoties vienpusēji atkāpties no Pakalpojumu līguma, kas paredz maksājumu pakalpojumu izmantošanu.

17. STRĪDU RISINĀŠANAS KĀRTĪBA

17.1. Papildu informācija par kārtību, kādā Banka izskata Klientu sūdzības, pēc Klienta pieprasījuma ir pieejama Bankas klientu apkalpošanas vietā attiecīgās apkalpošanas vietas darba laikā un Bankas tīmekļa vietnē.

17.2. Klientam ir tiesības izmantot šādus sūdzību ārpustiesas izskatīšanas mehānismus:

17.2.1. Klients var iesniegt sūdzību Latvijas Komerčbanku asociācijas ombudam (adrese: Pērses ielā 9/11, Rīgā LV-1011) saskaņā ar tā nolikumu un reglamentu, kas ir pieejami Latvijas Komerčbanku asociācijas mājas lapā (<https://www.lka.org.lv/ombuds/>), ja sūdzība ietilpst ombuda kompetencē. Sūdzības iesniegšana ombudam nav priekšnosacījums prasības celšanai Latvijas Republikas tiesā vai Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesā. Tāpat normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos Klients var iesniegt sūdzību Finanšu un kapitāla tirgus komisijai;

17.2.2. Patērētājs normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos var iesniegt sūdzību Patērētāju tiesību aizsardzības centram.

17.3. Attiecībā uz Klientiem, kuri nav uzskatāmi par patērētājiem, strīdi pēc prasītāja izvēles izskatāmi Latvijas Republikas tiesā vai Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesā, vienotās reģistrācijas Nr. 40003746396, Rīgā, Latvijā, saskaņā ar tās nolikumu un reglamentu. Šķīrējtiesnešu skaits – 1 (viens), kuru iecel Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesas priekšsēdētājs. Šķīrējtiesas izskatīšanas valoda – latviešu.

17.4. Pirms strīda nodošanas izskatīšanai tiesā vai šķīrējtiesā, Puses ievēro Bankas noteikto sūdzību un pretenziju izskatīšanas kārtību.

18. CITI NOTEIKUMI

18.1. Banka veic Personas datu apstrādi saskaņā ar Luminor Privātuma politiku, kas pieejama Bankas tīmekļa vietnē

observing that in this case the Customer upon Bank's request within the deadline set by the Bank shall pay all the fees defined in the Service Agreement and the Price List and calculated by the Bank, as well as fulfil other liabilities arising from the Service Agreement. If the Bank has not received the written notice referred to in this clause by the day of entry of amendments to the Rules or the Price List into force, it is deemed that the Customer has fully agreed to the respective amendments.

16.3. If at the time, when the Rules and/or the Price List are amended and are in the process of entry into force, the Customer shall conclude the Service Agreement, then the Rules and the Price List are binding in the edition, in which they are in the process of entry into force.

16.4. The Bank shall be entitled to amend the Rules and the Price List without a prior notice to the Customer, if the respective amendments:

16.4.1. are made in favour of the Customer;

16.4.2. directly arise from the requirements of regulatory enactments;

16.4.3. according to applicable regulatory enactments the Bank has the right to notify the Customer about respective amendments within other period of time or has the right to make such amendments without prior notification to the Customer.

16.5. In the case referred to in clause 16.4 of the Rules the Customer, who is a consumer, may according to provisions of clause 16.2 of the Rules withdraw unilaterally from the Service Agreement on the use of payment services.

17. RESOLVING OF DISPUTES

17.1. Additional information about the procedure for consideration of Customer complaints by the Bank, upon Customer's request is available at the Bank's customer service location during its office hours and on the Bank's website.

17.2. The Customer has the right to use the following alternative dispute resolution procedures:

17.2.1. The Customer may submit a complaint to the Ombudsman of the Association of Latvian Commercial Banks (address: Pērses iela 9/11, Riga, LV-1011, Latvia) according to its regulations and rules, which are available on the website of the Association of Latvian Commercial Banks (<https://www.lka.org.lv/en/ombudsman/>), if the complaint is in competence of the ombudsman. Submission of the complaint to the ombudsman is not a precondition for bringing an action before the court of the Republic of Latvia or the Arbitration Court of the Association of Latvian Commercial Banks. Also in the cases envisaged in regulatory enactments the Customer may submit a complaint to the Financial and Capital Market Commission;

17.2.2. in the cases envisaged by regulatory enactments the consumer may submit a complaint to the Consumer Rights Protection Centre.

17.3. With regard to the Customers, who are not considered consumers, disputes at the plaintiff's choice shall be resolved in a court of the Republic of Latvia or in the Court of Arbitration of the Association of Latvian Commercial Banks, unified registration No. 40003746396, Riga, Latvia, according to its regulations and rules. The number of arbitrators – 1 (one), who is appointed in accordance with the Regulations of the Court of Arbitration of the Association of Latvian Commercial Banks. The language of the arbitration proceedings shall be Latvian.

17.4. Prior to the transfer of a dispute for examination in a court or an arbitration court, the Parties shall observe the procedure for examination of complaints and claims defined by the Bank.

18. FINAL PROVISIONS

18.1. The Bank performs Processing of Personal Data according to Luminor Privacy Policy, which is available on the Bank's website

(<https://www.luminor.lv/lv/privatuma-politika>).

18.2. Izpildot maksājuma rīkojumu, Bankai ir tiesības nosūtīt Klienta personas datus Starpniekam un/vai Saņēmēja bankai, kā arī izpaust no Starpnieka vai Maksātāja bankas saņemtos personas datus Klientam.

18.3. Bankas un tāda Klienta, kas nav patērētājs, savstarpējām attiecībām nav piemērojami Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 58., 60., 61., 63., 64., 66., 67., 69. – 75., 77. panta pirmās daļas, 85., 87., 88., 89. un 99. panta noteikumi, kā arī 84. pantā noteiktais zaudējumu atlīdzības pieprasīšanas termiņš.

(<https://www.luminor.lv/en/privacy-policy>).

18.2. When executing a payment order the Bank is entitled to forward the Customer's personal data to the Intermediary and/or the Beneficiary bank as well as disclose personal data received from the Intermediary or the Remitter Bank to the Customer.

18.3. Sections 58, 60, 61, 63, 64, 66, 67, 69 – 75, Section 77 Paragraph One, Sections 85, 87, 88, 89 and 99, and the time period for request of compensation for damages specified in Section 84 of the Payment Services and Electronic Money Law shall not apply to the mutual relations between the Bank and the Customer who is not a consumer.